

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แพะเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่นิยมเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายเพราะเลี้ยงง่ายโตเร็วกินอาหารเก่ง กินอาหารไม่เลือกให้ลูกตกให้ผลผลิตได้ทั้งเนื้อและนมในปัจจุบันนิยมเลี้ยงแพะเป็นขนาดใหญ่ หรือฟาร์มที่ทำเป็นการค้าจุดมุ่งหมายแรกของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะคือแม่แพะทุกตัวต้องให้ผลผลิต ลูกแพะดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์มในด้านการผสมพันธุ์และการเหนี่ยวนำให้เกิด การเป็นสัดพร้อมกันและใช้วิธีการผสมเทียมเป็นแนวทางหนึ่งที่ถูกนำมาใช้เพื่อ ในระยะเวลาที่ กำหนด ประสิทธิภาพการผลิตและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ (Plaizier et al., 1997)

การเลี้ยงแพะในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยซึ่งรัฐบาลให้การสนับสนุน โดยจัดให้มีโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงแพะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการไทยเข้มแข็ง (TKK) ในปีงบประมาณ 2553-2555 ได้สนับสนุนพ่อพันธุ์แพะเนื่องจาก ต่างประเทศประกอบด้วยแพะพันธุ์บอร์ พันธุ์ซานเนน พันธุ์แองโกลนูเบียน พันธุ์ท็อกเก็นเบอร์ก พันธุ์แอลไพน์ และพันธุ์แบล็คเบงกอล มาผสมข้ามกับแพะพันธุ์พื้นเมืองเนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยง แพะส่วนใหญ่เป็นแพะพันธุ์พื้นเมืองซึ่งมี การเจริญเติบโตค่อนข้างต่ำ (ดำรัส ชาติวิงค์, 2554) โดย ให้บริการน้ำเชื้อแช่แข็งและผสมเทียมให้กับเกษตรกร

การผสมเทียมเป็นวิธีการหนึ่งที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ แพะเนื่องจากจะสามารถกระจายพันธุ์แพะได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ไม่ต้องเลี้ยงพ่อพันธุ์จำนวนมาก เลือกว่าพ่อพันธุ์ที่มีคุณภาพดีได้ตลอดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูพ่อพันธุ์ สามารถเก็บน้ำเชื้อ ไว้ได้นาน ลดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าแพะพ่อพันธุ์ชั้นดี ซึ่งมีราคาแพงและยังไม่แน่นอนว่าจะสามารถ เลี้ยงพ่อพันธุ์ให้รอดได้ในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยแก้ปัญหา การติดโรคทางระบบสืบพันธุ์ที่ติดต่อถึงกันโดยการผสมพันธุ์แบบธรรมชาติ (พีรศักดิ์ สุทธิโยธิน, 2529)

ปัญหาที่สำคัญของการผสมเทียมในแพะคืออัตราการผสมติดค่อนข้างต่ำประมาณ 47-50% (พีระพงษ์ สารานุทรัพย์ และคณะ, 2552) ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการผสมติดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ประการ เช่น การจับสัด (นิวัฒน์ ถาวระ และคณะ, 2550) คุณภาพน้ำเชื้อหลังละลายน้ำเชื้อ (thawing) (รพีพรรณ เอื้อเวชนิชกุล และคณะ, 2544) รวมทั้งความสมบูรณ์ของร่างกายของแม่แพะก็เป็นปัจจัย

หนึ่งที่มีผลกระทบในเรื่องของการผสมติดและการแท้งลูก (Mellado et al., 2004) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันในด้านความสมบูรณ์ของร่างกายต่อการผสมติดของแพะในประเทศไทยยังมีการวิจัยอยู่น้อย ทำให้ในประเด็นนี้ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดและเนื่องจากการผสมเทียมในแพะยังเป็นเทคโนโลยีที่ใหม่กับเกษตรกรของประเทศไทย และจากการที่เทคโนโลยีการผสมเทียมในแพะเพิ่งมีการนำไปใช้ในประไทยซึ่งอาจจะส่งต่อการยอมรับของเกษตรกรเนื่องจากเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่เกษตรกรใช้วิธีการผสมตามธรรมชาติ

ดังนั้นการศึกษาถึงความสมบูรณ์ของร่างกายต่ออัตราการตั้งท้องและการยอมรับเทคโนโลยีการผสมเทียมของเกษตรกรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเพื่อให้การผสมเทียมในแพะประสบความสำเร็จมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสมบูรณ์ของร่างกายต่ออัตราการตั้งท้องในการผสมเทียมแพะ
2. เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการผสมเทียมแพะของเกษตรกร

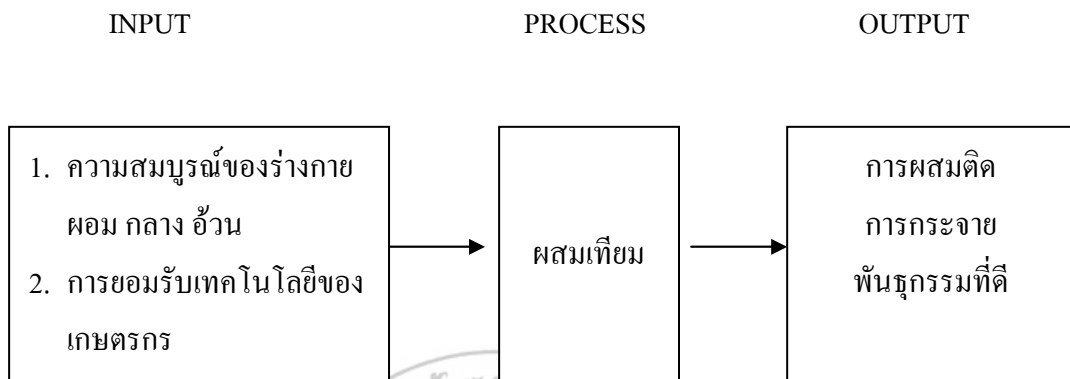
สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพความสมบูรณ์ของร่างกายมีผลต่ออัตราการตั้งท้องในการผสมเทียมแพะ
2. เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะมีการยอมรับเทคโนโลยีการผสมเทียมแพะในระดับสูง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาความสมบูรณ์ของร่างกายแพะอัตราการตั้งท้องและการยอมรับเทคโนโลยีการผสมเทียมแพะของเกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 15 ฟาร์ม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตแพะในจังหวัด พัทลุง สงขลา สตูล โดยทำการทดลองในเดือน กรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน พ.ศ. 2555

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่เลี้ยงแพะในระบบครัวเรือนในจังหวัดสงขลา พัทลุง สตูล
2. ปัจจัยความรู้ในการเลี้ยงแพะ หมายถึง ความรู้ที่เกษตรกรควรทราบในขั้นพื้นฐานสำหรับการเลี้ยงแพะ
3. ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีการผสมเทียมแพะ หมายถึง การที่เกษตรกรได้ตัดสินใจนำเอาวิทยาการแผนใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการขยายพันธุ์แพะไปปฏิบัติในฟาร์มของตนเอง
4. ความสมบูรณ์ของร่างกายแพะ หมายถึง สภาพร่างกายความอ้วน ผอม ตลอดจนถึงสุขภาพของแพะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงความสมบูรณ์พันธุ์ของร่างกายแพะต่ออัตราการตั้งท้องในการผสมเทียม
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการผสมเทียมแพะของเกษตรกร